

PRIMAIR ONDERWIJS

**BEOORDEEL 'N BOEK NOOIT
A.D.H.V. DE KAFT**

INTRODUCTIEPAGINA

• Algemene informatie

Beste docent,

Voor u ligt de toolkit vanuit RADAR. Vanuit de resultaten van de Diverscity-meter is deze toolkit voor u geselecteerd. Deze toolkit is bedoeld om u te ondersteunen bij het bespreekbaar maken van de werking van beeldvorming rond minderheden, de wijze waarop die de blik van de meerderheid bepaalt en de gevolgen van pesten en discriminatie van deze groep. In deze toolkit vindt u 2 oefeningen die u zelf kunt uitvoeren in de klas.

Uit onderzoeken blijkt tussen de 6 en 10% van de jongeren in Nederland een andere seksuele geaardheid of genderidentiteit heeft. Kortom iedereen krijgt in zijn of haar leven te maken met mensen met een andere geaardheid of genderidentiteit. Het is dus belangrijk om kinderen te leren hoe om te gaan met deze diversiteit. Het uitsluitingsmechanisme begint al op deze jonge leeftijd. Het begint met schelden, vaak zonder te weten wat het eigenlijk allemaal precies inhoudt. Daarom is het belangrijk dit onderwerp reeds op vroege leeftijd als een normaal integraal onderdeel van het leven te behandelen. Daarnaast is er het voordeel van de toolkit dat u zonder al te veel moeite deze ook kunt gebruiken voor het bespreken van andere maatschappelijke problemen. U hoeft alleen het onderwerp van seksuele diversiteit te vervangen door het door u gewenste onderwerp.

Om het voor u als docent makkelijker te maken het onderwerp van seksuele diversiteit te bespreken is deze toolkit ontwikkeld door RADAR in opdracht van de Gemeente Rotterdam. Voor meer vragen of informatie, kunt u contact opnemen met diverscity010@radar.nl of 010 – 411 39 11.

• Info toolkit:

Beoordeel 'n boek nooit a.d.h.v. de kaft?

DOELSTELLING

- Aanwezigen kunnen benoemen op welke wijze beeldvorming een rol speelt in hoe er in algemene zin in Nederland tegen minderheden wordt aangekeken.
- Aanwezigen kunnen benoemen dat hun beeld over minderheden sterk gekleurd wordt door de wijze waarop de buitenwereld tegen minderheden aankijkt.
- Aanwezigen kunnen benoemen op welke wijze beeldvorming voor wat betreft een rol speelt op het terrein van de arbeidsmarkt.
Aanwezigen proberen te komen tot oplossingen om de beeldvorming te verbeteren en de vaak met de beeldvorming samenhangende ongelijkheid tegen te gaan.
- Leerlingen krijgen inzicht in wat oplossingen zijn in geval van pesten/discriminatie van mensen die homoseksueel ('anders') zijn
- Leerlingen krijgen inzicht wat de gevolgen zijn van de oplossingen
- Leerlingen begrijpen dat niet alleen het 'slachtoffer' in deze iets kan doen, maar ook de 'toeschouwer' of 'meeloper'

BESCHRIJVING

Deze toolkit bestaat uit 2 oefeningen.

Het centrale thema in de eerste oefening is hoe mensen afgaan op hun eerste indruk die vaak door vooroordelen is ingegeven. Ook wordt stil gestaan bij de rol die beeldvorming hierbij speelt.

De tweede oefening is een heel speels rollenspel waarin de kinderen te zien krijgen hoe uitsluiting er uit ziet en wat verschillende oplossingen daartegen zijn. Het geeft kinderen die niet de dader zijn, toch de mogelijkheid om de eigen verantwoordelijkheid in zulke situaties op te pakken.

TIJDSINVESTERING

Deze toolkit duurt 60 minuten.

INHOUD TOOLKIT

FIRST IMPRESSIONS

Het doel:

- Aanwezigen kunnen benoemen op welke wijze beeldvorming een rol speelt in hoe er in algemene zin in Nederland tegen minderheden wordt aangekeken.
- Aanwezigen kunnen benoemen dat hun beeld over minderheden sterk gekleurd wordt door de wijze waarop de buitenwereld tegen minderheden aankijkt.
- Aanwezigen kunnen benoemen op welke wijze beeldvorming voor wat betreft een rol speelt op het terrein van de arbeidsmarkt.
- Aanwezigen proberen te komen tot oplossingen om de beeldvorming te verbeteren en de vaak met de beeldvorming samenhangende ongelijkheid tegen te gaan.

Tijdsduur:

30 minuten

Doelgroep:

Iedereen vanaf 10 jaar

Maximale groepsgrootte: 30 personen

Ruimte:

De deelnemers kunnen zitten (lieft in een kring)

stap	actie trainer/voorlichter
1	De trainer zorgt dat deze de foto's bij zich heeft of dat hij deze via een powerpoint presentatie kan laten zien.
2	De trainer legt de aanwezigen uit dat ze zo foto's te zien krijgen en dat ze binnen 10 seconden moeten opschrijven wat hun eerste reactie is bij een foto.
3	De trainer laat de foto's zien, waarbij de trainer let of iedereen wel voldoende tijd heeft om de eerste reactie op te schrijven
4	Na het laten zien vraagt de trainer of de aanwezigen de oefening makkelijk hebben gevonden, of dat het moeilijk was om een reactie op te schrijven? Hier is een zeer korte discussie mogelijk, echter de echte discussie volgt pas bij stap 6 en verder.
5	Hierna laat de trainer de foto's nogmaals zien, waarbij iedereen kan aangeven wat hij/zij als eerste reactie heeft gegeven.
6	De trainer vraagt of mensen verrast waren wat anderen bij de foto's hadden gezegd? In welke mate vond men de reacties van anderen afwijken van die van zichzelf? In hoeverre kan men zich vinden in wat een ander heeft gezegd?

7	De trainer geeft uitleg bij het onderdeel beeldvorming bij leeftijd (zie onder tabel)
---	---

Beeldvorming is een proces waarbij men zich een beeld of opvatting vormt over personen en gebeurtenissen. Dit proces is hard nodig om te functioneren. Zonder beeldvorming kunnen we de overweldigende hoeveelheid informatie die dagelijks op ons af komt niet verwerken en is communicatie onmogelijk. Beeldvorming is veelal een automatisch proces. Uit bv de media, maar ook uit gesprekken met anderen en eigen ervaringen komen voortdurend beelden op ons af. Deze beelden worden verwerkt en omgezet in bepaalde verwachtingen van personen en situaties. Aan het proces van beeldvorming kan dan ook weinig gedaan worden. Op de inhoud van de beelden die iemand heeft kan wel invloed uitgeoefend worden. Die kunnen divers en genuanceerd zijn, of eenzijdig en stereotiep. Eenzijdige beeldvorming leidt vaak tot stereotypering, hetgeen maatschappelijke uitsluiting van bepaalde groepen mensen tot gevolg kan hebben.

ROLLENSPEL JE HOORT ER NIET BIJ

Doel:

- Leerlingen krijgen inzicht in wat oplossingen zijn in geval van pesten/discriminatie van mensen die homoseksueel ('anders') zijn
- Leerlingen krijgen inzicht wat de gevolgen zijn van de oplossingen
- Leerlingen begrijpen dat niet alleen het 'slachtoffer' in deze iets kan doen, maar ook de 'toeschouwer' of 'meeloper'

Tijdsduur:

30 minuten

Doelgroep:

Vanaf 10 jaar

Ruimte:

Een speelvlak van een meter of 5x2, plus ruimte voor de rest van de groep om te zitten en te kijken naar het spel

Stap	Actie docent
1	Er wordt door 3 mensen een korte scene gespeeld. Een tweetal mensen gaan bij elkaar staan. De 3 ^e persoon is homo en wil erbij komen staan. Een van het tweetal is overduidelijk antihomo en vraagt de 3 ^e persoon (de homo) weg te gaan. Er ontstaat een korte discussie maar de 'anti-homo' neemt de andere persoon van het tweetal mee en ze gaan, de 3 ^e persoon (homo) achterlatend.
2	Hierna wordt gevraagd aan de leerlingen, wat er hier gebeurd is en of dit klopt. Leerlingen zullen hierop reageren. Zodra ze echter een oplossing aangeven, wordt de leerling die dit doet gevraagd om de rol in het spel over te nemen en de scene nogmaals te spelen.
3	Na de eerste uitgespeelde oplossing vraagt de trainer of er nog iemand een oplossing weet. Deze wordt op dezelfde manier als in stap 2 uitgespeeld.
4	Op deze wijze worden er verschillende oplossingen gespeeld voor zowel de 'homo' als ook naar wat de 'meeloper' kan doen. Door het te laten spelen kunnen de leerlingen meteen zien wat de gevolgen zijn van de oplossing.
5	Bij vrij weinig animo om iets te doen voor de homo kan de scene nogmaals gespeeld worden waarbij de rol van de homo verandert in die van een Marokkaan of vluchteling. Gekeken kan worden of dat de oplossingen anders maakt.
6	Nabespreking: Was je verbaasd over hoeveel oplossingen er voor hetzelfde probleem zijn? <ul style="list-style-type: none"> - Had je verwacht dat naast het 'slachtoffer' er nog iemand anders zou zijn die iets in de situatie kon veranderen? - Zou je elke oplossing zelf ook toepassen of heb je een voorkeur voor een oplossing? Geldt dit voor iedereen of is er wel verschil? En waar zou dat aan liggen?

NABLAD

• Colofon

Copyright tekst Stichting RADAR, 2016

Niet uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm en op welke wijze dan ook, zonder bronvermelding.

Tekst en ontwikkeling van de toolkits: Lavern Muller
Rob Stoop

Stichting RADAR
Grotekerkplein 5
3011 GC Rotterdam
010 – 411 39 11

Hopelijk heeft u aan de hand van deze toolkit een goed gesprek met uw leerlingen gehad de werking van beeldvorming rond minderheden, de wijze waarop die de blik van de meerderheid bepaalt en de gevolgen van pesten en discriminatie van deze groep. En zijn een aantal van hun mogelijke vooroordelen weggenomen. Het is belangrijk om kinderen reeds vanaf jonge leeftijd te laten kennis maken met (seksuele) diversiteit.

Mocht u geïnteresseerd zijn in nog meer toolkits, dan kunt u deze vinden via <http://diverscity010.nl/toolkits/>

